

**Питання для вступних іспитів до аспірантури
із «Соціальної педагогіки»
(спеціальність 13.00.05.)**

Питання затверджені на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та колекційної освіти Інституту соціальної педагогіки
та корекційної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол № 1 від «30» серпня 2011 р.

Історія соціальної педагогіки

1. Соціально-виховні ідеї І.Песталоцці, Р. Оуена, А. Дістервега.
2. Роль німецьких педагогів (П.Наторп, Г. Боймер, Г. Нол, Е. Моленхауер) у становленні соціальної педагогіки як науки.
3. Зародження та розвиток благодійництва і соціальної підтримки населення у Київській Русі.
4. Соціально-благодійна діяльність українських братств.
5. Сільська громада як осередок соціального захисту нужденних.
6. Соціальна підтримка населення в Україні в кінці XIX на початку XX ст.
7. Соціально-педагогічні ідеї та діяльність С.Т. Шацького.
8. Роль А.С. Макаренка у розвитку соціально-педагогічної діяльності.
9. Особливості соціально-педагогічної діяльності в 60-80 р.р. XX ст.
10. Характеристика соціально-педагогічної практики наприкінці XX початку XXI століття.

Теоретичні засади соціальної педагогіки

1. Сутність соціальної педагогіки як науки. Об'єкт, предмет та завдання соціальної педагогіки.
2. Зв'язок соціальної педагогіки з іншими науками та галузями суспільної практики.
3. Місце соціальної педагогіки в системі педагогічних наук.
4. Аналіз поглядів вітчизняних науковців на зміст соціальної педагогіки як системи наукових знань.
5. Теоретико-методологічні основи соціальної педагогіки.

Основні поняття соціальної педагогіки

1. Характеристика тезаурусу соціальної педагогіки.
2. Соціалізація як соціально-педагогічний процес.
3. Загальна характеристика основних етапів соціалізації. Особливості соціалізації дітей та молоді в сучасних умовах.
4. Соціального виховання в системі становлення та розвитку особистості.
5. Соціум як відкрита соціально-педагогічна система.

6. Соціальне середовища як необхідна умова соціалізації особистості.
7. Соціальна адаптація, її різновиди. Взаємозв'язок соціалізації та соціальної адаптації.
8. Зміст та види соціальної профілактики.
9. Сутність соціальної реабілітації.
10. Соціальна допомога та соціальні послуги в системі соціально-педагогічної діяльності.
11. Характеристика соціальних інститутів виховання.

Характеристика соціально-педагогічної діяльності

1. Сутність соціально-педагогічної діяльності, її об'єкти та суб'єкти.
2. Принципи соціально-педагогічної діяльності.
3. Функції соціально-педагогічної діяльності фахівця.
4. Характеристика волонтерського руху в Україні.

Нормативно-правове забезпечення соціально-педагогічної діяльності

1. Законодавче забезпечення соціально-педагогічної роботи з дітьми, сім'ями та молоддю.
2. Характеристика прав дитини. Конвенція ООН про права дитини.
3. Закон України «Про охорону дитинства».
4. Соціально-правове забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Технологічне забезпечення соціально-педагогічної роботи

1. Характеристика технологій соціально-педагогічної діяльності.
2. Класифікація методів соціально-педагогічної діяльності (педагогічні, психологічні, соціологічні, соціально-педагогічної роботи).
3. Організаційні форми соціально-педагогічної роботи.
4. Технології вуличної соціально-педагогічної роботи.
5. Інформаційно-рекламні технології соціально-педагогічної роботи.
6. Профілактичні технології в соціально-педагогічній роботі.
7. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'єю.
8. Ігрові технології в соціально-педагогічній роботі.
9. Сутність та зміст соціокультурної анімації.
10. Характеристика проектних технологій.

Середовище і формування особистості

1. Сім'я як соціокультурне середовище виховання та соціалізації особистості.
2. Особливості соціалізації дитини в різних типах сімей.

3. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
4. Вулиця як середовище виховання. Соціально-педагогічна робота з «дітьми вулиці».
5. Дитяча субкультура і соціокультурний світ дитини та підлітка, їх роль у соціалізації особистості.

Соціальні відхилення у розвитку та соціальному становленні особистості

1. Норма і патологія в соціальному розвитку людини, причини соціальних відхилень.
2. Соціально-психологічний портрет дітей з обмеженими функціональними можливостями.
3. Типові групи важковиховуваних і особливості соціально-педагогічної роботи з ними.
4. Характеристика девіантної поведінки неповнолітніх.

Інститути соціального виховання

1. Школа як відкрита соціально-педагогічна система. Функціональне поле діяльності соціального педагога у загальноосвітніх закладах.
2. Соціально-педагогічна робота у закладах державної системи опіки для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
3. Структура соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, основні напрямки та форми їх роботи.
4. Соціально-педагогічна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.
5. Соціально-педагогічна робота з молоддю у соціальних гуртожитках.
6. Соціально-педагогічна робота в притулках для неповнолітніх.
7. Соціальні центри матері та дитини.
8. Соціально-педагогічна діяльність неурядових організацій.

Література

1. Басов Н.Ф. Социальный педагог: введение в профессию. – М., 2006.
2. Басов Н.Ф. История социальной педагогики. Учеб. пособие. – М., 2005.
3. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. – К., 2008.
4. Безпалько О.В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. – К.: Наук. світ, 2006.
5. Вайнола Р.Х. Технології соціально-педагогічної роботи. Курс лекцій. – К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008.
6. Клейберг Ю. А. Психология девиантного поведения: Учебное пособие для вузов. – М., 2001.
7. Комплексна допомога бездоглядним та безпритульним дітям : метод. посіб. / Авт. : Безпалько О.В.; Гурковська Л.П.; Журавель Т.В. / За ред. Зверєвої І.Д., Петрочко Ж.В. – К.: Калита, 2010.
8. Лукашевич М. П. Соціалізація: виховні механізми і технології. – К., 1998.
9. Макаренко А. С. Педагогічна поема. – К., 1986.
10. Максимова Н. Ю., Толстоухова С. В. Соціально-психологічні аспекти профілактики адиктивної поведінки підлітків та молоді. – К., 2000.
11. Мардахаев Л.В. Социальная педагогика: Учебник. – М., 2003.
12. Менделевич В. Д. Психология девиантного поведения. – М., 2001.
13. Никитина Л.Е. Социальный педагог в школе. – М., 2003.
14. Никитина Н.И. Методика и технология работы социального педагога: учеб. пособие для студентов пед. училищ и колледжей / Н.И. Никитина, М.Ф. Глухова. – М.: , 2005.
15. Овчарова Р. В. Справочная книга социального педагога. – М., 2001.
16. Організація і технологія соціальної роботи з дітьми вулиці / За заг. ред. А.Й.Капської. – К., 2003.
17. Робота з дитиною в прийомній сім'ї. Методичний посібник. – К., 2003.
18. Социальная педагогика: Курс лекций / Под общей ред. М. А. Галагузовой. – М., 2000.
19. Социальная педагогика: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Под ред. В. А. Никитина. – М., 2000.
20. Соціальна педагогіка. Підручник. / За ред. А.Й.Капської. – К., 2006.
21. Соціальна педагогіка: теорія та технології. Підручник / За ред. І.Д. Зверєвої. – К., 2006.
22. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія. / За ред. І.Д. Зверєвої. – К., 2008.
23. Створення та соціальний супровід прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу: Навч.- метод. комплекс / За заг. ред. Г.М. Лактіонової, Ж.В. Петрочко. – К., 2006.
24. Трубавіна І.М. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в Україні: теорія і практика : Монографія. – Харків, 2007.

25. Шакурова М.В. Социальное воспитание в школе: Учеб. пособие / Под ред. А.В.Мудрика. – М., 2004.
26. Шацкий С.Т. Избранные произведения в 2т. – М., 1986.

Питання затверджені на засіданні кафедри соціальної педагогіки та колекційної освіти Інституту соціальної педагогіки та корекційної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол № 1 від «30» серпня 2011 р.

Завідувач кафедри:
кандидат педагогічних наук,
професор

Веретенко Т.Г.

Секретар

Фірсова І.М.